

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VIII—N.R. 2.

WINNIPEG, MAN., 11 JANUARI 1900.

LÖP. N.R. 305.

Våra gossar.

De gångna två veckorna ha varit fulla af arbete och entusiasm för den del af andra canadiska hjälptruppen, som afgick härifrån i måndags. Winnipeggarne äro nästan barnsliga i sin nyfikenhet och låta lätt hänföra sig till demonstrationer. De 76 män, som den 8 ds afreste, hade den sista tiden varit stadens ständige samtalsämne. Den stora konserten i torsdags inbringade en nettobehållning af öfver 500 dollars, trots 25cents afgiften. Patriotiska sånger sjungos, musiken spelade alla de välkända engelska nationalmelodierna, utmärkte talare höllo föredrag och lurrandet var i det närmaste oafbrutet. Största bifallet väckte öfverste Ruttan, då han i sitt tal om nämde, huru de engelska, trötte på att se sina rättigheter trampade under fötterna, begrofv en engelsk flagga i Transvaal samt på kistan skrefvo: "den skall uppstå", — största bifallet väckte, som sagt, Mr Ruttans ord: "våra gossar skola närvara vid uppståndelsen."

I måndags skedde affären kl. 10 f. m., och trots den för Winnipeg tidiga timmen var hela staden ute. Sidant hurrande och viftande! Då extrataget gled ut, liknade pertongen ett svart, upprördt haf, vars vågor voro de svängande armarna och de hvita topparne de mångfaldiga häudukarne. Musikkaren blåste "Auld lang syne" under det taget så småningom drog ur sikte.

Hufvudstadsbref.

Nyhetsen om, att ett kompani af Torontos soldater hade mottagit sitt elddop vid Belmont och bestämt det samma utan att blika, för att använda ett populärt uttryck, väckte stor tillfredsställelse. Det verande ytterst lifvande på den andra truppen, som afsejlar den 18 eller 20 denna månad. Styrkan kommer att bestå af 57 officerare, 1224 man, 1137 hästar, 18 fältkanoner, 6 transporthagnar, 9000 12 lbs ordnubomber, 9000 projektiler, 270,000 patroner för gevär och 72,000 för revolver. Trots denna öfverflödning blir det tillräckligt många för att laga emot hrr irändare, då de ännu göra sitt ontalta infall i Canada söder ifrån.

Från Wales säges följande om Sir Laurier: Han är den förste franske premierminister Canada haft, och åtnjuter följaktligen äran att vara den första att deltaga i kajsardömsstrider.

Rat Portage.

Luthe ska Betesda församlingen afhöll sin årsstämma nyårsdagen. Af rapporterna framgick, att församlingens verksamhet under året gått framåt afsevärt. Församlingen räknar nu 132 medlemmar, hvaraf 83 kommunikanter. Under året hade intagits 55 medlemmar, daraf 38 kom. 11 kom. och 6 barn hade utflyttat. 17 barn hafva döpts, 8 konfirmerats. 9 vigslar och 6 begravningsar hade förrättats. Af dödsfallen hade två åsamkats genom olycks händelser. Kassareporten öfver den allmänna kassan utvisade i liknelse \$633.81 och utgifter \$608.47 samt byggnadskassan \$412.75 i inkomster och \$4.820 i utgifter. Ett praktiskt skolrum hade tillbyggt och en del gamla skulder betalats. Pastor Larson beviljades tre månaders ledighet från tjänsten för en resa till Sverige.

Den nya baptistkyrkan, som under sommaren uppförts, är i det närmaste färdig. Den är försedd med en präktig grundvåning af marmorsten. Predikans O. W. Bengtson afreste i måndags till Whitemouth.

Mr John Andersen, välkänd från Winnipeg, har öfvertagit restaurationen i Hilliard operahus.

Mr Henry Lee's etablissement nere vid Mainstreetdockan kommer att inom ett par dagar tillökas med en skridskobana samt framdeles äfven med en skjutbana.

Bland direktörerna i Tyeocongruf van märkes Mr Geo. Swanson.

Oddfellows gifva en aftonunderhållning å operahuset om lördag.

Under fredagen och lördagen utställes i Imperial bankens fönster åtta guldstycken från Mikado grufvan. De värderades till öfver \$18,000.

Väderleken i Rat Portage har hit intills varit mild och obetydligt med snö har fallit. Vedpriserna hafva öfverstigit och äro efter Rat Portageförhållanden nästan fabulösa. Arbetsförhållandena synas ej vara dåliga och i C. P. R. bangården på gå ännu stenprägningarna.

I den svenska delen af staden röjas spåren af ett kraftigt framåtgående. Många nya hus ha uppförts under sommaren eller äro under uppförande, och de gamla hafva fått sig ett par öfverdrag i trefliga färger och i öfrigt kompletterats med verandor, staket och små blåsigda, linhårliga och lefnadsfriska plantor.

Ett par sorgliga olycks händelser hafva på senare tiden ägt rum. På fredagseftermiddagen den 22 december några arbetare från Imperialgrufvan voro på väg in till Rat Portage, råkade det ena åkdonet stjälpas i backen vid bron mellan Keewatin och Norman och rullade med sitt innehåll ned på isen. Två af de åkare, normannen Christoffer Ous och irländaren Barkley, ligga nu på sjukhuset, den förre i hopplöst tillstånd med ryggen afbruten, den senare med armen afbruten. Körsvennen, de två andra deltagarne samt hästarna undsluppo oskadade.

Öffren för den sorgliga olyckan i Sultnagrufvan nyårsdagen, hvitken vi kortfattadt omnämde i förlidnummret, jordades i onsdags den 3 af pastor G. S. Larson. Begravningen bekostades af bolaget, och de båda kistorna följdes till grafven af arbetarne vid grufvan, där arbetet var inställt för dagen. Anledningen till olyckan vet man ej med bestämdhet, men antagligen försakades den brusna dynamitens explosion af öfvermåttigt begagnande af het vatten vid upptinandet. Endast genom Charley Carlsons rådgighet afvörjdes en ännu svårare olycka. Explosionen, som inträffade på första schakten straxt efter det Tunström och Olson afhömnats där, var så våldsamt att det g. ofvaste timmer afbröts som tändstickor och slungades ned till de underliggande schakten. Carlsson, som skötte hissapparaten, kastades från sin plats, men var kallblodig nog att geast få hissen under sin kontroll, och lät hissorgnen, som sväfvade mellan femte och sjette schakten med åtta arbetare i, gå ned och landade den i trygghet på sexan. Explosionen anställde för öfrigt stor skada i grufvan. Olyckan framhåller emellertid nödvändigheten af en strängare dynamitkontroll i grufvorna, i synnerhet bör ej hvitken som helst tillåtas att laborera med dynamiten och med hvilka kvantiteter som helst.

Mr. Greenway resignerar.

Efter att i tolf års tid ha ledt provinsen Manitobas affärer drager sig tillbaka på grund af decembervalens utgång. Huruvida den nu inträdande styrelsen i sinom tid kan lämna ett så godt vitsord om sig i fråga om provinsens framåtskridande i alla riktningar, återstår att se. Önskligt vore det. Vi kunna emellertid trösta oss med att Mr Greenways röst kommer att höras i den lagstiftande församlingen, hvarest han ännu har tillfälle att lägga ett godt ord för Manitoba.

CANADA.

Ontario.

— Ontario & Lake Superior Co., hufvudsakligast amerikaner, ämna anläggna storartade verk vid Sault St. Marie för behandling af nickel, koppar och järn från Ontario. Anläggningens kostnaderna beräknas till \$7,250,000.

Manitoba.

— En ung flicka arresterades i Brandon för förfalskning af en bankanvisning.

— 84 proc. af det 17 millioner Manitoba hvetet, som exporterats, var bästa kvalitet.

— C. P. R:s ingenjörer hafva börjat staka ut en bana från West Selkirk.

— Antalet innevandrare från Michigan Pennsylvania och Ohio 3,135, hvilka medförde egendom till ett värde af \$668,000.

— Den nya valde kandidaten för St Boniface Mr S. A. D. Bertrand höll i måndags en föreläsning af Sir Wilfred Laurier inför den liberala föreningen.

— Manitobas nya regering tog sin ed samt började sina arbeten i går kl. 11 f. m. De nya ministrerna äro: Hugh J. Macdonald och herren Davidson, McPadden, Campbell och Johnston.

— Varmt. Ett par flydde häromsist från Frankrike, medtagande en annans hästar och vagn. Efter att hafva bortbytt dessa i Mordens närhet bar det af till "statet, the home of the free".

N. W. Territorierna.

— Sir Chas Tupper hade olyckan att blifva kastad ur en vagn vid Edmonton, ehuru han slapp undan med små skador.

— Det berättas, att ej så få hästar skänkta öfverste Herchermer, som varit ute på en remonterings tripp för den kår, öfver hvilken han skall föra kommando. Denna kår, som kommer att bestå af de skickligaste ryttare och skyttar. Territorierna, försedda med goda hästar, kommer att låta höra af sig från Sydafrika.

— Införsel af rassvin. Åkerbruks departementet har i förenig med C. P. R. & C. & E. R. tagit mått och steg för att förbättra svinrasen i Alberta.

Åkerbr. departementets ide är att köpa 200 fullblodiga utvalda suggor färdiga att grisa i maj samt 25 fullblods galtar af Berkshire, Yorkshire och Tamworth. Då dessa skeppats så skola auktioner utlysas på olika ställen, hvarest ett visst antal djur skola försäljas. Ett lägsta pris \$12 — \$16 sättes emellertid på djur, under hvilket det ej kan säljas; detta måste anses vara mycket billigt, då en fin sugga som väntas grisa

inom 30 dagar, bör vara värd från \$20 — \$30. Ingen kan köpa mer än en galt och två suggor. Alla köpare skola underteckna ett kontrakt, hvarigenom de binda sig att ej slakta, sälja eller föra bort sigda djur från Territorierna inom två år utan Departementets tillstånd.

Hugade köpare böra hänvända sig till C. W. Peterson, Deputy Commissioner, Agr., Regina, på det man må kunna bilda sig en ide om det antal, som kunna afyttras vid olika platser.

— Vädret har så tillvida varit det bästa möjliga för kreatur, ehuru i östliga delen af Assiniboia den svåra snöstormen i oktober lade gräset, så att djuren ej kunnat få någon näring på en del platser.

— Bland de män som tagit "drottningens skilling" för att draga i härsad mot boerne märkas följande namn: Carl Krag från Whitewood, dansk till börd; D. Lamont och A. från Whitewood; Thorne Nettleton, dansk från Moosomin; O. Olson förmodligen svensk. Hela styrkan uppgår till 350 män och 700 hästar.

— Calmars postkontor syner vara hårdkläckt.

British Columbia.

— British Columbias ministär mötte med motgång i den första omröstning de hade i huset. Joseph Martin har nu öfvergått till oppositionen och ämnar söka göra kol på den nuvarande "half om half" regeringen.

— Legislaturen är mycket jämnt fördelad, så att det föll sig svårt i måndags för oppositionens ledare att få ombinga det mistroende votum hvilket förberedts till i måndags.

— Fraser floden bröt sina dämmningar vid Steveston och reultatet är nu att Stevestonerna måste bli i andra våningen en tid, tills vattnet hinner flyta undan.

— Provinsens erbjudande att utrusta ett annat regemente för Sydafrika har afböjts f. n.

Utlandet.

— I en jordbävning i Tiflis, Ryssland, förlorade 600 personer lifvet.

— Österrike ämnar nedlagga \$1,100,000 på ökandet af armeen och flottan.

— Den franska senaten har dömt M. Guérin, som i ett barrikeradt hus en längre tid vägrade gifva upp sig till polisen, till 10 års fängelse, samt hrr Deroulede och Buffet till 10 års landflykt på grund af stämplugar mot republiken.

Stor hungersnöd berättas åter från Indien. 3,000,000 personer arbetar för det nö tordrigaste på allmänna arbeten. Familjer uppödas och barn säljas eller öfvergifvas. Därjämte har uppstått stor vattenbrist, så att boskapen dörf öfverallt. Innt regn väntas för än juli.

Pressfriheten i Ryssland. Den nye ryske inrikesministern, jägmästaren Sipjagin, skall i princip ha beslutit att upphäva de under Alexander III gjorda inskränkningar i pressfriheten och tillåta de ryska tidningarna att underkasta regeringens åtgärder en saklig kritik. Vidare har Sipjagin för afsigt att understålla vissa pressförlytelser de vanliga domstolarnas jurisdiktion, att afskaffa kauttionen, och ändra varningsystemet därhän, att den tredje varningen ej skall medföra

tidningens upphörande, såsom hittills varit fallet.

Transvaal kriget.

General Frenchs seger vid Colesberg har visat sig mindre än som troddes. Han har emellertid besatt och lyckats hålla tills dato boernas enda reträtt.

Engelska konsulter berättat om, huruledes tyska fartyg alljämt fortfara att tillföra boerna förstärkningar såväl som krigsförnödenheter. Detta har haft till följd, att ej mindre än 3 tyska fartyg tagits och under sökts. Detta förfarande har naturligtvis väckt stort uppvande i Tyskland och pressens utalanden äro ingalunda samriets klädda.

Boernas löpgrafvar och försvarsverk stricka sig sig för 40 mil längs Modder River samt 17 mil längs Tugela, hvadan flankrörelser torde blifva ytterst svåra för de engelska generalerna.

Sarade skandinaver som transporterats till Modder River, klaga öfver, att boerna låtit dem ligga på valplatsen 30 timmar utan att bringa dem hjälp. Man drar därf den slutsatsen, att boerna använda sina ambulanser endast för sina egna sårade. Boernas förlust uppskattas olika, men minst till 600 man. Länga vagntransporter ha observerats i iktning mot Jakobsdal.

Den 5 ds försökte öfverste Baden — Powell storma ett af boernas fästn utanför Mafeking men tillbakadogs med förlust af 7 officerare och 16 man döde jämte 32 sårade. Den 6te och 7de gjorde boerna anfall på Ladysmith med general White lyckades tillbakaslå dem. Man börjar emellertid hysa fruktan, att Whites ammunition är på väg att taga slut, i hvilket fall den tappra garnisonen måste gifva sig, såvida Buller ej hinner framtränga till dess hjälp.

General French bibehåller ännu sin ställning kring Colesberg. Under en häftig rekognoseringsfaktning tvangs ett engelskt regemente att retirera, hyarvid boerna togo ett kompani på 102 man.

Fortet vid Kuruman har gifvit sig. Boerna togo 200 fångar, daraf 80 svarta, samt alla förråden. Intet höres från general Buller. Han lär emellertid vara sysselsatt med konstruera en järnväg för att bättre kunna sända fram sina trupper. Censuren är nu så sträng att ej det ringaste slipper fram. General Methuen och French äro vid sina platser.

Boerna hafva senast vägrat den amerikanske vice konsult att se efter de fångna engelsmännens intressen, något hittills obördt bland civiliserade nationer.

EN PRAKTISK ANVÄNDNING AF FONOGRAFEN.

gjorde nyligen en amerikan i New York, som väckt åtal mot direktoren för en hans hus passerande järnbana. Både dag och natt stördes han och hans familj af ständigt hvislande och hvasande och annat enligt amerikanens mening onödigt signalerande. För att skaffa bevisningsmateriel hade den praktiske yankeen förmedels en fonograf upptagit diverse reproduktioner af övansedt, hvilka han sedermera "fördrog" inför domstolen. Men redan efter den första valsens afslutande hade domstolen fått nog och dömd järnvägsbolaget till upphörande med det nattliga övansedt samt till bestridande af rättegångskostnaderna.